

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická/praktická část*

Jméno a příjmení studenta	Martin Karel Klusoň	
Studijní program	N 8206/Výtvarná umění	
Obor/ateliér	8206T102/Multimedia a design/Prostorová tvorba	
Forma studia	prezenční	Akad. rok 2013/14
Název práce	Rozhledna - Maková	
Oponent práce	akad. sochař Ondřej Podzimek	

Mám před sebou diplomovou práci, která byla vypracována na zadané téma „Rozhledna Maková“. Ze zadání je zřejmé, že bylo formulováno s cílem vytvořit standardní architektonický návrh. Proto se v podrobně strukturovaném zadání diplomantovi ukládá provést rozbor zadaného úkolu, analýzu, zaměření a vyhodocení, dále rozbor stejných či podobných řešení. Následovat měl koncept vlastního řešení s průvodní zprávou popisující konstrukční, technická, materiálová a barevná řešení a výrobní postupy. Praktická část podle zadání má obsahovat výkresovou dokumentaci v rozsahu architektonické studie, včetně detailů, a stanoviska možných zhotovitelů.

Podrobně jsem se věnoval zadání, abych demonstroval, že – soudě podle textu oficiálního zadání – měl být výsledkem standardně pojatý architektonický návrh věžové stavby na konkrétním místě (kóta Maková 338 m), navržený z konkrétních materiálů, splňující požadavky stavební statiky, výrobitelný stávajícími technologiemi a plnící jednoduchý účel. A hned vzápětí je nutno konstatovat, že diplomant pečlivě a systematicky toto zadání ignoroval. Vše, co ve své práci předkládá, je na hony vzdáleno klasicky pojatému architektonickému úkolu a výstupům požadovaným v zadání.

Z obsahu značně rozsáhlé práce (130 stran) je zřejmé, že výsledek se ani nesnaží přiblížit vstupnímu rámci diplomové práce. Po podrobném přečtení práce je nepochybné, že diplomantem byl navozen dokonalý účinek surrealistického míjení mezi zadáním a výsledkem. Jde o dojem překvapivý a silný, stejně jako „setkání deštníku a šicího stroje na operačním stole“ (Lautréamont).

Technická poznámka:

Ignorování zadání diplomantem nebývá časté. Stává se občas, že diplomant vychází ze zadání, avšak během práce se propracuje k odlišnému náhledu na zadaný úkol či jeho rozsah. V takových případech je na místě požádat o úpravu či změnu zadání. K tomu je oprávněna osoba, která zadala diplomovou práci – tedy vedoucí ústavu či atelieru. V tomto případě diplomant nevyužil tuto možnost a o úpravu zadání nepožádal. Tím se dostal do velmi riskantního postavení. Úkolem oponenta je vždy hodnotit, jak bylo splněno dané zadání. V tomto případě konstauji, že (ve smyslu obsahu zadání) úkol splněn nebyl. A logickým důsledkem tohoto závěru by měl být návrh oponenta na klasifikaci „nedostatečně“. Beru ovšem coby oponent do úvahy i širší souvislosti, zejména známou pravdu, že cílem snažení školy i diplomanta je vždy spíše to, aby studium zakončil, než to, aby je nezakončil. Z tohoto důvodu jsem opustil porovnávání obsahu práce se zadáním a zahájil jsem hledání relevantních myšlenek a souvislostí, které jsou obsaženy v práci diplomanta.

Samotné téma rozhledny probírá diplomant spíše poeticky z hlediska prostoru, pohybu a událostí. V obecně pojaté části dochází (na straně 31) k překvapivému poznání v duchu nejprísničšího architektonického minimalismu, že rozhledna jako stavba v daném konkrétním umístění není zapotřebí. Cituji:

„Vrch kopce je otevřený. Je rozhlednou sám o sobě. Poskytuje v horizontální rovině tři sta šedesátistupňový rozhled na okolní krajinu. Z vrcholu je možné vidět téměř vše. (...) Maková je nezalesněný vrch na hranici možností. Perfektní místo na výhled.“

Diplomantovi se v jeho široce pojatých reflexích o rozhledně neodbytně vrací idea vznášení, viz strana 32:

„Rozhledna v podobě létajícího cirkusu, vimanu, draka, přístřešku, plochy jezera, cukrový vaty, mamuta, koloběžky, medvědí srsti, vodních d'asů, polární záře, světla z majáku, obrazovky, hvězdy, jablka, okna do - , neprostoru ----- objektu

*

Levitující rozhledna“

Obdobně se idea vznášení objevuje opět na straně 105. Autor opakuje myšlenku o nepotřebnosti (stavby) rozhledny a vrací se k myšlence rozhledny virtualizované. Zde je již o něco málo konkrétnější:

„(...) rozhodl jsem se rozhlednu umístit nad povrch vrcholu kopce – vznášející se tam, levitující v prostoru nad.

Vytvořím z ní rozhlednu levitující – vzdušný maják – strážce údolí, dohlížejícího na dění pod.

Výška rozhledny není nijak omezená a je pohyblivá. Jediné co bude rozhlednu pojit se zemí, je téměř neviditelná linka lana. Nic víc.“

Vývody diplomanta není lehké sledovat, ale dovedu si velmi dobře představit rozhlednu – viman, vznášející se nad vrcholem kopce. Šlo by nepochybně o balon. Velký, růžový meteorologický balon, vybavený kamerou a bezdrátovým wifi vysílačem k přenášení pohledu na široké okolí. A pod balonem by stáli v úžasu jak oponent sám, tak členové této zkušební

komise, kteří by na svých mobilních telefonech přijímají obrazový signál z virtuální vznášející se růžové rozhledny.

Rozumím tedy projektu diplomanta tak, že by se jednalo o instalaci (či performanci) na vrcholu kopce Maková. V takovém případě ovšem je idea jeho práce téměř znehodnocena tím, že o instalaci (či performanci) pouze hovoří na 130 stranách textu. Není zde tedy ani uskutečněná a zdokumentovaná instalace, ani proběhlá performance (nejlépe za přítomnosti členů zkušební komise). Pouze nalézám zkratkovitý popis, jak by to mohlo vypadat, kdyby se diplomantovi zachtělo takovou performanci uskutečnit.

Nastává tedy čas zhodnotit předloženou diplomovou práci: za odchýlení od tématu ubírám dva stupně. Za nerealizování zajímavého a nosného konceptu instalace/performance ubírám jeden stupeň.

Celkově hodnotím předloženou práci známkou D – uspokojivě.

Otázky pro diplomanta:

Fiktivní datum, které diplomant uvádí (21. 6. 2014) je datem plánovaného uskutečnění projektu vznášející se rozhledny na vrcholu Maková? Pokud ano, jak bude zaznamenán a uchován průběh akce pro budoucí generace?

Zlín 9. 6. 2014

Ondřej Podzimek

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostateč
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	----------------